

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Tervetuloa kehittämään pedagogista johtajuutta

Videoluento 1

KT Sanna Parrila

Tukimateriaalin rakenne

- Materiaali koostuu kolmesta osasta:
 - 1. Johdanto pedagogiseen johtajuuteen:** Ensimmäisen osassa avataan pedagogisen johtajuuden käsitteistöä ja kerroksellisuutta sekä pedagogisen johtajuuden merkitystä varhaiskasvatuksen laadun ja opetussuunnitelman mukaisen pedagogiikan näkökulmasta.
 - **VIDEOLUENTO 1**
 - 2. Hyvinvoiva johtaja - hyvinvoiva työyhteisö:** Toisessa osassa keskitytään työhyvinvoinnin näkökulmiin ja avataan siihen vaikuttavia tekijöitä sekä johtajan että henkilöstön näkökulmista.
 - **VIDEOLUENTO 2**
 - 3. Jaettu pedagoginen johtajuus – yhteistä vastuunkantamista varhaiskasvatuksen laadusta:** Kolmannessa osassa avataan konkreettisesti pedagogisen johtajuuden vastuita, toimivia rakenteita ja työvälineitä eri tasoillaan ja eri ammattiryhmien työssä.
 - **VIDEOLUENTO 3**

Pedagogisen johtajuuden käsitteistä

PEDAGOGIIKAN JOHTAMINEN

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (2022) kytkee pedagogiikan johtamisen vahvasti toimintakulttuurin ja inklusiivisuuden johtamiseen.

”Toimintakulttuurin ja sen inklusiivisuuden kehittäminen edellyttää **pedagogiikan johtamista**, joka on varhaiskasvatuksen kokonaisuuden tavoitteellista ja suunnitelmallista johtamista, arviointia ja kehittämistä. Se sisältää kaikki ne toimenpiteet, joilla luodaan edellytykset henkilöstön hyvälle työolosuhteille, ammatillisen osaamisen ja koulutuksen hyödyntämiselle ja kehittämiselle sekä pedagogiselle toiminnalle (luku 4.1).”

(Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022)

Inklusiivisuus osana hyvää johtajuutta

- Inklusiivisuus nähdään varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa, varhaiskasvatuksena, jossa kukin lapsi voi toimia, kehittyä ja oppia omana ainutlaatuisena yksilönään sekä yhteisön jäsenenä.
- Inklusiivinen toimintakulttuuri edistää lasten osallisuutta ja oppimista ja vastaa kaikkien lasten erilaisiin tarpeisiin. Jokaisella lapsella on oikeus kuulua ryhmään, osallistua yhteiseen toimintaan sekä kasvaa omaan potentiaaliinsa vahvuuksien ja myönteisten oppimiskokemusten avulla yhdessä vertaistensa kanssa.
- Samat periaatteet liittyvät vahvasti myös hyvään johtajuuteen!
- Tärkeää, että jokainen työyhteisön jäsen voi toimia, oppia ja kehittyä kunnioittavassa, kunkin omat vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet tunnistavassa ilmapiirissä

Pedagogisen johtajuuden käsitteistä

JAETTU PEDAGOGINEN JOHTAJUUS

on osallistavaa ja inklusiivista

johtajuus näyttäytyy kaikkien vastuuna, arvojen ja tavoitteiden yhteisenä pohdintana

kaksi dimensiota:

1) sisäinen johtajuus *inner leadership*

liittyy itsensä johtamiseen, motivaatioon, käytäntöön, arvoihin ja uskomuksiin, jotka vaikuttavat yksilön käyttäytymiseen => tulee edellyttää kaikilta varhaiskasvatuksen ammattilaisilta

2) laajentuva johtajuus *diffused leadership*,

kollektiivista sitoutumista tavoitteisiin, arvoihin ja käytänteisiin yhteisössä, ryhmässä tai organisaatiossa. Johtajuus kytkeytyy oppimiseen ja organisaation oppimiseen. Keskeistä on toiminnan reflektiivinen tarkastelu ja dialoginen pohdinta => vuorovaikutuksessa tapahtuva oppiminen ja merkitysten rakentaminen

Pedagogisen johtajuuden käsitteistä

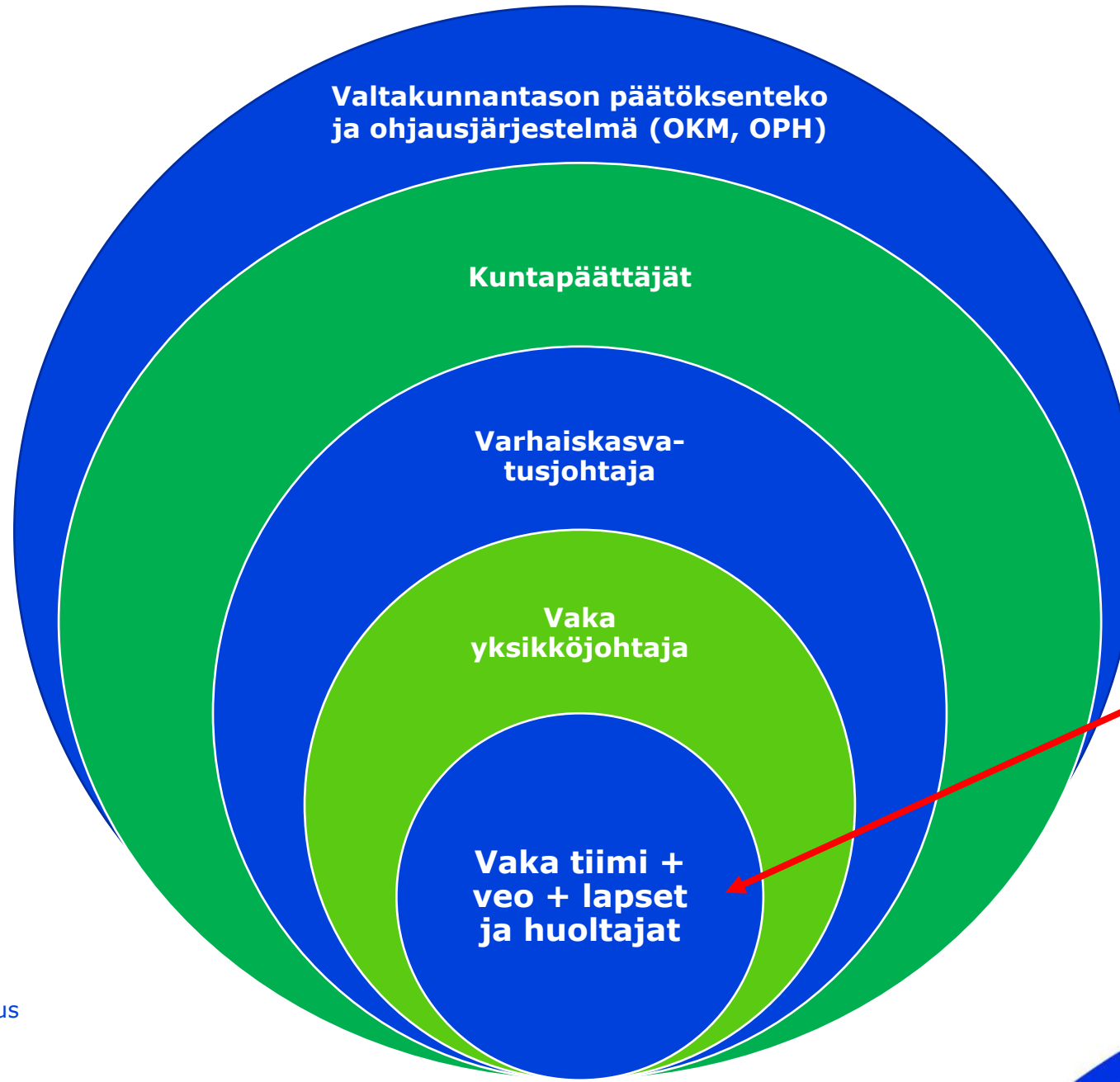
JAETTU PEDAGOGINEN JOHTAJUUS

Kerroksellista ja jaettua vastuuta varhaiskasvatuksen laadusta, sen arvioinnista ja kehittämisestä opetussuunnitelman ja lasten yksilöllisten tarpeiden pohjalta. Perustuu yhteisössä käytävään jatkuvaan pedagogiseen vuoropuheluun ja uudelleen tulkintaan, jossa ovat osallisina niin henkilöstö, huoltajat kuin lapsetkin.

Onnistumista tukee johtajuuden kerroksellisuuden tietoinen suunnittelu, koordinointi, osaamisen tukeminen, vastuiden selkiyttäminen sekä toimivat rakenteet ja työvälineet (vrt. Parrila& Fonsén 2016; Mäntyjärvi& Parrila 2021; Heikka 2016)

Eri toimijat
kantavat
pedagogista
johtajuutta
oman
positionsa
määrittämänä

Hyvä
pedagoginen
johtajuus ja
laatu
ilmenee
viimekädessä
kasvattajan
kontaktissa
lapsen
kanssa

Pedagogisen
johtajuuden ja
siihen sisältyvän
arvioinnin
kautta
varmistetaan
että sanat
konkretisoituu
tekoina ja
lapsen
kohtaama laatu
on sitä, mitä
luvataan!

Jaettu pedagoginen johtajuus ja opettajajohtajuus

- Varhaiskasvatuksen opettajalla on pedagoginen kokonaisvastuu oman tiimensä pedagogiikasta ja samalla keskeinen vaikutus sekä tiimin että lasten hyvinvointiin ja oppimiseen
 - On tärkeää osata kantaa vastuuta, mutta myös antaa vastuuta
 - Kokonaisvastuuseen kuuluu vasuprosessien johtaminen, vastuu pedagogisesta suunnittelusta, havainnoinnista, dokumentoinnista, arvioinnista ja kehittämisestä
 - ...mutta ei yksin, vaan yhdessä
- TÄHÄN JOKU KUVA?

Jaettu pedagoginen johtajuus ja opettajajohtajuus

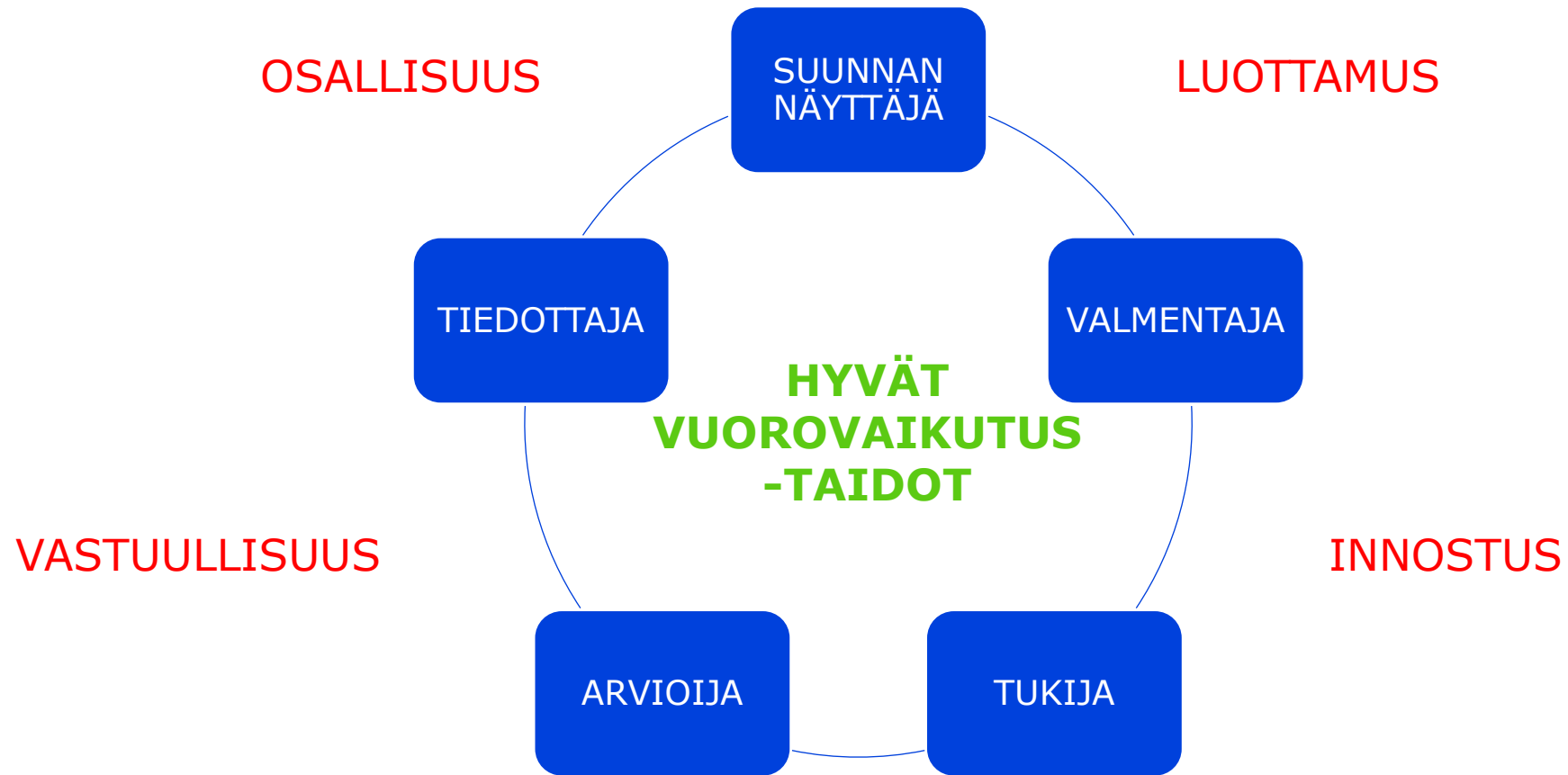
Laadukkaassa varhaiskasvatuksessa painottuu pedagogiikka, jolla tarkoitetaan monitieteiseen, erityisesti kasvatus- ja varhaiskasvatustieteelliseen tietoon perustuvaa, **ammattillisesti johdettua** ja **ammattihenkilöstön toteuttamaa suunnitelmallista ja tavoitteellista** toimintaa lasten hyvinvoinnin ja oppimisen toteutumiseksi.

Se näkyy varhaiskasvatuksen toimintakulttuurissa, oppimisympäristöissä sekä kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuudessa.

Pedagogiikan painottuminen varhaiskasvatuksen kokonaisuudessa edellyttää pedagogista asiantuntemusta sekä sitä, että **henkilöstöllä on yhteinen ymmärrys siitä, miten lasten oppimista ja hyvinvointia voidaan parhaalla tavalla edistää.** (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022)

Pedagogisen johtajan moninaiset roolit

- mitä hyvältä johtajuudelta odotetaan

Tärkeitä kysymyksiä pohdittavaksi

- Onko johtajuudessa vastuun kantaminen ja vastuun antaminen tasapainossa?
- Kokeeko jokainen työyhteisön jäsen olevansa osallinen ja arvokas?
- Onko meillä riittävästi aikaa ja tilaa pedagogiselle keskustelulle sekä työyhteisö että tiimitasolla?
- Ohjaavatko eri tason vasut pedagogista keskustelua, suunnittelua, dokumentointia, arviointia ja kehittämistä?

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos

KT Sanna Parrila

